

JAK CZYTAĆ PLANY MIEJSCOWE?

KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI CYKL B - MY W PRZESTRZENI, SCENARIUSZ - ZAJĘCIA 5

Materiały pomocnicze

Prezentacja multimedialna, karty pracy, kartki, pisaki.

Cel

Wprowadzenie uczniów w tematykę planowania przestrzennego i jego znaczenia dla kształtowania przestrzeni, korzystania z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wpływu mieszkańców na przestrzenny rozwój miasta / gminy.

Pojęcia do wprowadzenia

Planowanie przestrzenne, miejscowy plan zagospodarowania terenu, funkcja terenu, warunki zabudowy, partycypacja społeczna.

Wstęp do zajęć

Każdorazowo zaleca się zmianę aranżacji mebli w sali oraz komentarz, jak dana zmiana może być pomocna dla poprawy atmosfery i wygody.

Powtórka pojęć wprowadzonych na wcześniejszych zajęciach: ład przestrzenny, zrównoważony rozwój, kompozycja.

Dyskusja / burza mózgów

Poniższe zagadnienia powinny być przeanalizowane przez uczestników na podstawie wcześniej zdobytej wiedzy, własnych doświadczeń i obserwacji, przy użyciu posiadanego słownictwa. Jeśli uczniowie szczególnie zainteresują się jednym z zagadnień, należy ich zachęcić do dalszego zgłębiania tematu.

Co jest potrzebne, żeby w mieście dobrze się żyło?

Dyskusja nr 1 mająca na celu naprowadzenie uczestników na rodzaje funkcji terenu określanych w planach miejscowych. Wymienione przez uczestników hasła zapisywane są na tablicy (np. domy, biura, odpoczynek, sklepy, szkoła, przyroda, zabytki i inne wyjątkowe miejsca, drogi, instalacje – prąd, woda, kanalizacja, itp.). Wypisane hasła w dalszej części zajęć wykorzystane zostaną do wypełnienia karty pracy nr 1.

Jak to zrobić, żeby wszystko w mieście było na swoim miejscu?

Dyskusja nr 2 mająca na celu wyjaśnienie potrzeby sporządzania dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań, mpzp). W trakcie dyskusji należy naprowadzić uczestników na konieczność ustalania zasad kształtowania przestrzeni i tworzenia prawa w formie nakazów, zakazów, dopuszczeń.

Pytania pomocnicze:

- ◆ W jaki sposób zapewnić dobre sąsiedztwo (co zrobić, żeby fabryki nie zbudowano przy placu zabaw – określenie przeznaczenia terenów)?
- ◆ Co zrobić, żeby w miejscu osiedlowego parku nie powstały kolejne bloki, a w miejscu zabytku hala magazynowa (objęcie ochroną istniejących terenów lub obiektów – ograniczenia zabudowy)?

- ◆ Jak zapewnić sprawną komunikację – czy wygodniej jechać slalomem między domami czy prostą ulicą (zapewnienie rezerw terenu pod drogi - zakaz zabudowy)?
- ◆ Co można zrobić, żeby ulica dobrze wyglądała (określenie parametrów zabudowy – wysokość, szerokość budynków, kształt dachów, kolorystyka, kompozycja przestrzenna)?
- ◆ Czy każda miejscowość powinna mieć dokładnie takie same warunki zabudowy (prawo miejscowego a ogólnie obowiązujące przepisy np. mpzp, warunki zabudowy, prawo budowlane)?

Kto ma wpływ na to jak w przyszłości będzie wyglądać miasto?

Dyskusja nr 3 mająca na celu podkreślenie roli mieszkańców w planowaniu przestrzennym. Uczestnicy wspólnie zastanawiają się, kto decyduje o sposobie zagospodarowania i zabudowy przestrzeni miasta. Prowadzący podkreśla rolę trzech grup uczestników procesu planistycznego:

- ◆ mieszkańcy (mogą sugerować władzom podejmowanie różnych działań we wnioskach i petycjach, wyrażać opinie na temat planowanego zagospodarowania przestrzennego w trakcie konsultacji społecznych i dyskusji publicznych, składać wnioski i uwagi do dokumentów planistycznych w trakcie ich opracowywania),
- ◆ architekci, urbaniści, eksperci (opracowują projekty planów miejscowych, doradzają władzom),
- ◆ władze miasta / gminy (podejmują decyzje i uchwalają prawo miejscowe obowiązujące jedynie w danym mieście/gminie).

Prezentacja

Jak czytać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Prezentacja przedstawiająca cele planowania przestrzennego oraz podstawowe informacje umożliwiające zrozumienie zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ćwiczenie 1 - Funkcje terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Hasła wypisane podczas dyskusji nr 1 przyporządkować do wymienionych w arkuszu pracy nr 1 funkcji terenów określanych w planach miejscowych.

Ćwiczenie 2 - Czytamy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Uczestnicy w zespołach 2 osobowych na podstawie arkusza pracy nr 2 sprawdzają, czy na wskazanym terenie może powstać zabudowa o określonej funkcji i parametrach.

Ćwiczenie 3 - Wspólnie planujemy dzielnicę

Na podstawie arkusza pracy nr 3 uczestnicy wcielają się w role różnych użytkowników przestrzeni i wspólnie podejmują decyzje na wybrany temat zagospodarowania przestrzennego dzielnicy. Wnioski próbują przedstawić w formie graficznej za pomocą oznaczeń, symboli i kolorów stosowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (przedstawionych w prezentacji multimedialnej).

Podejście wielokierunkowe:

1. Informatyka – korzystanie z geoportali miast/gmin za pomocą przeglądarek internetowych, odnajdywanie informacji na temat obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
2. Wiedza o społeczeństwie – procedura uchwalanie prawa miejscowego, kompetencje rady gminy/miasta, wpływ mieszkańców na decyzje radnych (dyskusje, wnioski, petycje), czym różni się uchwała od ustawy.
3. Język polski – czym teksty prawne różnią się od języka literackiego?
4. Geografia / Nauka o środowisku / Historia – jakie elementy środowiskowe i kulturowe w mieście / gminie należy chronić? Jak może być w tym pomocne prawo miejscowe?

5. Geografia – rodzaje i skale map, jakie informacje można wyczytać z mapy?
6. Matematyka – obliczanie procentu zabudowy / powierzchni biologicznie czynnej dla danego terenu, przeliczanie skali.
7. Technika – badanie zależności przestrzennych np. jaka szeroka powinna być ulica w mieście? Ile miejsca zajmuje auto / rower / autobus / pieszy / drzewo?
8. Planowanie kariery – zorganizować spotkanie z mediatorem, żeby opowiedział o godzeniu interesów i kompromisach; zaprosić na zajęcia urbanistę, żeby opowiedział o tworzeniu dokumentów planistycznych.